

осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах внаслідок війни, відновлення та збереження об'єктів культурної спадщини».

Список використаних джерел

1. Нова регіональна політика України: що зміниться в законодавстві. – URL:
https://lb.ua/blog/observatory_democracy/522307_nova_regionalna_politika_ukraini.html.

Тетяна МАРУСЕЙ,
кандидат економічних наук, доцент кафедри
туризму та готельно-ресторанної справи,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
Україна

СУЧАСНІ ЕКО-ТРЕНДИ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Сучасні тенденції розвитку світової сфери гостинності свідчать про її популяризацію та значний інтерес до екологічно чистих засобів розміщення. Споживачі більш свідомо підходять до вибору готелю, обираючи в багатьох випадках ті, що піклуються про довкілля, часто згодні переплатити за «зелені» товари та послуги.

Останніми роками у багатьох розвинених країнах світу все більше готельєрів схиляється до впровадження концепції екологічного готелю, що є якісно продуманою системою комфортного життя в гармонії з навколишнім природним середовищем. Це концептуально новий погляд на розвиток засобів розміщення, який дозволяє не тільки дбати про природу, а й істотно знизити витрати виробництва.

В Україні на сьогодні питання екологізації всіх підприємств, а також підприємств готельного бізнесу стоїть досить гостро. Одним із сучасних напрямів дослідження науковців є виявлення особливостей функціонування готелів, а також аналіз основних законодавчих нормативно-правових положень,

що регулюють діяльність таких підприємств в Україні та світі. Сучасна пропаганда здорового способу життя та зменшення шкідливого впливу на довкілля, змушує сферу гостинності перелаштуватися і пропонувати на ринок товари з маркуванням ЕКО.

Загострення проблем, пов'язаних з розвитком індустрії гостинності, стало поштовхом для розвитку еко-готелів. Екологічний готель – це екологічно-сертифіковане житло, метою якого є поліпшення стану навколишнього середовища шляхом зведення до мінімуму власного негативного впливу на довкілля. Еко-готель, як інноваційна концепція гостинності, має низку особливостей, якими відрізняється від звичайного у нашому розумінні готелю, зокрема: залежністю від природного середовища; екологічною стійкістю; внеском у збереження навколишнього середовища; забезпеченням екологічної програми підготовки кадрів; врахуванням місцевої культури; забезпеченням економічної віддачі для місцевої громади та ін.

Однією з перших громадських організацій в Україні, що вирішує екологічні питання сталого розвитку територій туристично-рекреаційного призначення, є «Екологічна ініціатива» (2004 р.). Робота полягає у впровадженні критеріїв, які стосуються поліпшення стану навколишнього середовища, поширення інформації проведення екологічно безпечного і відповідального бізнесу, екологічного менеджменту, створення екологічно привабливого іміджу рекреаційних територій. Так, у 2011 р. громадська організація «Екологічна ініціатива» представила програму добровільної міжнародної екологічної сертифікації установ готельного бізнесу «Green key». Вона спрямована на зменшення впливу на навколишнє середовище, сприяння реалізації сталого управління готельним бізнесом, а також на підвищення екологічної інформованості. «Green key» – міжнародний знак якості, що присуджується готелям за досягнення у сфері захисту навколишнього середовища. Щоб отримати еко-сертифікат, готель має відповідати п'ятдесяти обов'язковим критеріям. Критерії охоплюють кілька напрямів: екологічний менеджмент, інформація для гостей, водоспоживання, прибирання і прання,

управління відходами і т. ін. Участь готелів у програмі базується на принципі зменшення негативного впливу на навколишнє середовище без шкоди для комфорту гостей. А одним із пріоритетних критеріїв оцінки «Green key» є екологічний менеджмент[1, 3].

Основними критеріями, яким має відповідати еко-готель, є:

- використання для енергозабезпечення відновлювальних джерел енергії, таких як сонячна або енергії вітру.
- енергоощадне освітлення.
- рециркуляція стічних вод, які повторно використовуються на кухні, у лазні і пральні, а також для саду і озеленення.
- системи подачі свіжого повітря.
- програма утилізації відходів.
- господарське використання нетоксичних мийних засобів і пральних порошків.
- номери для людей, які не палять.
- перевезення на місцях «зеленими» автомобілями.
- харчування органічною продукцією місцевого вирощування.
- заборона використання одноразового посуду[1].

Працівники галузі погоджуються, що приватні заклади розміщення подорожуючих все ж таки мають провідну роль у впровадженні екологічних технологій у свої підприємства, у порівнянні із готельними корпораціями. Це пояснюється декількома чинниками: приватних готелях відсутня мережева стандартизація. Керівнику не потрібно узгоджувати свої рішення з центральним офісом, тому будь-яка ініціатива одразу ж переходить у стадію розробки. Приватні готелі зазвичай новіші та менші, тому нові ініціативи легше впроваджуються саме у приватних закладах. Очевидно, що нові готелі вже будують з урахуванням екологічних стандартів, і у забудовника є вибір, які матеріали використовувати та як навчати своїх працівників. Концепція закладу може одразу включати в себе екологічні норми і готель може позиціонувати себе на ринку з урахуванням свого власного ставлення до довкілля. Готельним

мережам, які існують з 30-х років 20 століття, складніше «перестрибнути» на новий рівень та слідувати світовим тенденціям, адже реновація потребує не тільки коштів з бюджету готелю, але і підтримки з боку головних офісів на регіональному (а іноді і на глобальному) рівні. До того ж, будь-яка зміна може відобразитись на прибутку компанії, тому не всі мережі готові закривати свої прибуткові готелі для реновацій або турбувати гостей нововведеннями, які часто не є узгодженими із філософією концепції готелю. До того ж, концептуальні зміни не завжди можуть знайти позитивний відгук серед клієнтів, тому мережеві готелі є менш динамічними у впровадженні нових ідей та трендів.

Приватні готелі частіше співпрацюють з громадськими організаціями, в тому числі і з екологічними. Мережеві готелі мають контракти з великими гравцями бізнесу, у той час як приватні готелі орієнтуються на локальні компанії та громадські організації. Саме тому екоготелі поширені у невеликих локальних мережах, еко-курортах або у поодиноких випадках, коли управління готелю ставить собі на меті впровадження сучасних еко-технологій.

Та все ж попри це, деякі великі готельні корпорації мають на меті змінити порядок справ, тому розробляють концепції зі стійкого розвитку своїх мереж. Прикладів є багато, проте ми виділили топ готельних брендів, які надають виняткову роль екологічній складовій готельного обслуговування[4].

Екологічний маркетинг у готельному підприємстві має особливу специфіку, адже готельні підприємства не займаються ні освоєнням природних ресурсів, ні виробленням послуг екологічного призначення. З іншого боку, вони займаються забезпеченням вимог споживачів щодо збереження довкілля, впровадженням екологічних чинників у власній стратегії просування та маркетингу, з чого отримують додатковий прибуток, це діяльність підприємства, спрямована на задоволення матеріальних і нематеріальних потреб споживача в період його перебування в готелі без нанесення шкоди навколишньому природному середовищу та формуванні позитивного сприйняття підприємства потенційними споживачами як екологічного.

Готельне підприємство свою екологічну спрямованість повинне підтверджувати шляхом здійснення заходів, спрямованих на зменшення використання водних ресурсів, електроенергії, викидів карбону, на переробку органічних відходів тощо[2].

Отже, розвиток еко-готельного бізнесу є перспективним напрямом для України, адже у регіоні є значна кількість територій, придатних для розбудови еко-готелів, порівняно низький рівень індустріалізації території, відзначається зростання інвестиції з-за кордону в готельну індустрію, наявний попит на послуги еко-готелів як серед внутрішніх, так і іноземних туристів. Однак ці конкурентні переваги не використовуються повною мірою.

Список використаних джерел

1. Абрамова А. Г., Мирошник Ю. А. Еко-тренд в сфері гостинності: економічні та соціальні аспекти. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7904> (дата звернення: 21.10.2022). DOI: [10.32702/2307-2105-2020.5.82](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.82)
2. Оксентюк Б. Екологічний маркетинг: необхідність виникнення, поняття, характеристика URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/21169/2/SEIED_2017_Oksentyuk_B-Environmental_marketing_55-57.pdf
3. Офіційний сайт міжнародної організації «Green key». URL: <https://www.greenkey.global/>.
4. ТОП еко-ініціатив, які українські готелі можуть використовувати вже сьогодні. URL: <https://ecolog-ua.com/news/top-eko-iniciatyv-yaki-ukrayinski-goteli-mozhut-vykorystovuvaty-vzhe-sogodni>.